

Over biljarten

De laatste tijd zie ik weer meer mannen die met hun biljartstok kort na de middag naar hun café of lokaal trekken om er een partijtje te spelen. Jarenlang was het café het enige ontspanningsmid-den. Gaande van gewoon spel tot ware competities en kampioenschappen was bijna iedereen aan één of andere club verbonden. Het mocht dan biljart, vogelpik, baltra, kaartspel, teerlingbak, kegelbaan of jacquet zijn, maar dit behoorde tot de folklore van het ontspanningsleven, vooral in de eerste helft van deze eeuw.

Het biljartspel dat al vele eeuwen bestaat, kende natuurlijk een bijzondere aantrekkingskracht

Voor de kijkers was het ook spectaculair. De gewone biljart, die vooral in de 16de eeuw opkwam, kende verschillende evoluties. Het werd ook wel de Franse biljart genoemd. Het is maar rond 1850 dat men het spel met de drie ballen beoefende.

Het snookerspel werd door een Britse officier in Indië bedacht in 1875. Nu kent het, na meer dan 100 jaar, dankzij de TV, een ruime belangstelling. In sommige café's, waar men te weinig plaats had om een biljart te zetten, werden kleinere variaties, vooral als amusement, geplaast. Zo bestaat de golfbiljart en de tappenbiljart.

Overal waar mogelijk werden biljarts, soms verschillende in één lokaal, geplaast. Niet alleen in cafés en hotels maar ook in kantines, patronagezalen en partijlokalen werd er gebiljart.

De fausse queue is nooit moe

Biljartklubs zochten soms leuke benamingen voor hun „socie-

De biljartzaal van het sinds lang afgebroken „Acht uren huis” in de Langestraat (circa 1935).

teit”. Hierbij denken we aan „De ivoren bal”, „De fausse queue”, „Nooit moe”, „Krijt op tijd” of „De versleten pommerance”. Waar grotere clubs bestonden, werden grotere biljarttafels of eenmatchbiljart gezet. Op de duur sprak men zelfs van „de kunst van het biljarten” en mensprakt niet langer van een club maar een van de Akademie. De enige die ook befaamde toernooien organiseerde, was ongetwijfeld de Biljartakademie van het Hotel Central op de hoek van het Wapenplein en de Louizastraat. De bestuursleden wisten zelfs officiële kampioenschappen van het

driebandenspel in het Kursaal en het Feestpaleis op het getouw te zetten.

Proberen in 't Biljartkot

Tenslotte herinner ik mij nog dat in het begin van de laatste wereldoorlog een handelaar in biljarttafels was die op de Groentenmarkt gevestigd was. In zijn lokaal, dat geen café was, kon men als jonge knaap zijn eerste stoten op het groene laken proberen. Dat „Biljartkot”, want zo noemden wij dit verkoopshuis, was gevestigd waar nu de winkel van

Maenhout is. Veel leerlingen van de middelbare school kwamen er een partijtje spelen en sommigen vergaten zelfs terug naar school te gaan, zodat van een haagloper nogal dikwijls werd gezegd: „hij zit weer in 't biljartkot”.

Dat het biljartspel een serieuze zaak is, kan men ook in de Culturele Raad van Oostende horen, want „Het Groene Laken” is er aangesloten om als overkoepelende vereniging verschillende biljartklubs die in liefhebberscompetitie spelen, te vertegenwoordigen.

Omer Vilain